

A karácsonyi és az újévi munkaidő-beosztás és a bérfizetés

A karácsonyi és újévi munkaidő-beosztásról és a bérfizetési napokról a következő tájékoztatást adták a Munkaügyi Minisztériumban, illetve a Pénzügyminisztériumban:

Mivel az idén a karácsonyi ünnepek péntekre és szombatra esnek, a szokásos heti munkaidő-beosztás nem változik. December 24-én a rendes csütörtöki munkaidő-beosztás szerint kell a munkát végezni.

Új év pénteki napra esik, tehát egy munkanap választja el a vasárnapotól, ezért a vasárnapi heti pihenőnapot a pénteki munkaszüneti nappal összevontan, szombaton kell kiadni, csütörtökön pedig a szombati munkaidő-beosztást kell alkalmazni. Ennek megfelelően az év utolsó hetében a hatnapos munkahéttel dolgozó és az e héten szabad szombatot nem tartó vállalatoknál a munkaidő-beosztás a következőképpen alakul:

1970. december 31., csütörtök: szombati munkaidő-beosztás, 1971. január 1., péntek: munkaszüneti nap, január 2., szombat: heti pihenőnap, január 3., vasárnap: rendes munkanap (csütörtöki munkaidő-beosztás szerint).

Az utolsó héten szabad szombatot tartó vállalatoknál a munkaidő-beosztás nem változik, tehát január 2-án szabad szombatot tartanak és január 3-a marad a heti pihenőnap. Természetesen ezeken a helyeken december 31-én a csütörtöki munkaidő-beosztás érvényes.

Az említettéktől eltérő munkaidő-beosztást sem a karácsonyi, sem az újévi ünnepekkel kapcsolatban nem szabad elrendelni, vagy engedélyezni, kivéve a korábbi rendelkezések alapján az év végi üzemszünetet tartó építőipari vállalatokat.

Nem szabad a munkaszüneti napokat megelőző, vagy követő munkanapok előre, vagy utólag történő ledolgozásával szabadnapokat biztosítani, illetve a szabad szombatot áthelyezni és a munkaidő-beosztást ilyen módon megváltoztatni.

Nincs akadálya azonban annak — ha ezt a kollektív szerződés előírja —, hogy két vagy több műszakos üzemekben december 24-én és 31-én az első és második műszak munkaidőjét hat-hat órára csökkentse, illetve a harmadik és negyedik műszakot elhagyják. A le nem dolgozott munkaidőre azon-

ban munkabér nem jár. Ez esetben sem szabad a kieső munkaidőt a munkaidő-beosztás megváltoztatásával előre vagy utólag ledolgoztatni.

A Magyar Nemzeti Bank a SZOT-tal egyetértésben szabályozta a decemberi és januári bérfizetési napját. Eszerint a december 22-én és 23-án járó béreket decem-

ber 21-én; a 24-i és 25-i béreket 22-én; a 26-án, 27-én, és 28-án esedékes béreket 23-án, a december 30-án, 31-én és január elsején járó béreket december 29-én, a január 2-án és 3-án esedékes béreket pedig december 30-án fizetik.

Változatlan azonban az állami és szövetkezeti építőipar december 23-i bérfizetési napja. (MTI)

A Tragédia operaváltozata

Elkészült a mű, az új magyar opera kétségtelenül *legnagyobb* vállalkozása, amelyet eredetileg a szegedi szabadtérre terveztek, de azután mégis csak Budapestnek jutott: Ránki György zenedrámája, vagy ahogyan maga a szerző nevezi, „*misztériumjátéka*” Madách Imre *Tragédiájának* szövegére. A mű, a *legújabb* magyar opera, Budapesten, az *Allami Operaházban* került a közönség elé. Pénteken, december 4-én, az első szereposztásnak (Ádám Bende Zsolt, Éva Háy Erzsébet, Lucifer Udvardy Tibor, karmester Erdélyi Miklós), vasárnap, december 6-án pedig a másodiknak (Ádám Miller Lajos, Éva Laczó Il-dikó, Lucifer Palcsó Sándor, karmester Oberfrank Géza) tapsolhattak és tapsoltak a nézők.

Előljáróban, kiindulásként mindenekelőtt azt kell tisztáznunk, hogy az égvilágon semmire sem jutunk, ha Ránki operájától Madách *Tragédiáját* kérjük számon. Ránki zenedrámája ugyanis *szuverén* mű. Azt is mondhatjuk, egy kiváló zeneszerző *válasza* Madách művészsövegére. Olyan alkotás, amely Madách remekét, mint *ihlető alapot*, mint kiindulást használja fel. Az eredeti mű, Madách drámai költeménye, mint köztudott, *filozófiai-gondolati* alkotás. Ránki műve, az opera vi-

szont — ez a vállalkozás lényege — áttemeli a művet a gondolati-intellektuális szférából a zene, tehát az *érzelmek világába*. Ha erről az „áttemelésről” nem vagyunk hajlandók tudomást venni, Ránki hibájának róhatjuk fel, hogy például a filozófiai-lag fontos mondanivalót közlő kórusrészletek többsége és a magánszámok egy része egyszerűen *nem érthető*. Ha ilyen hibát a *Tragédia* prózai változatának előadásában észlelünk, kritikánk jogos. Egy opera hibájaként azonban ezt felronni alijában *értelmetlenség*. A kérdés helyesen úgy hangzik, hogy az opera érzelmj intenzitása képes-e a maga módján az eredeti mű gondolati gazdagságának érzékeltetésére?

Igen, képes. Ez az első, amit a bemutató után meg kell állapítanunk. A második, hogy éppen azzal képes, amiben *elhagyja, túllépi* Madáchot, a mai világ tapasztalatainak beépítésével. Ránki operájában ugyanis atombomba robban, néhány pillanatra felidéződik a náci haláltáborok világa. Helyet kapnak tehát mindazok a veszedelmek, amelyeket a XX. század hozott az emberiségnek, s amelyekről Madách még mit sem tudott, s nyilvánvalóan nem is tudhatott.

Mindebből következik, hogy nem az az igazi kérdés, *mennyire* azonos Madách drámai költeménye és Ránki György operája, hanem az, hogy Ránki *szuverenitása mennyire fontos a mai ember számára*. Nagyon leegyszerűsítve ezt a problémát, a kérdés úgy hangzik,

Képernyő

Kérdőívek a szövetkezetben

Tanulságos riportműsört közvetített Zalavárról vasárnap délután a televízió Tulaajdonosok vagy munkavállalók című adásában. A riport kulcskérdése az egész szövetkezeti mozgalomnak is kulcskérdése: tulajdonosnak érzi-e magát, magáénak vallja-e szövetkezetét a „sima” tévesztet? Bár külsőségekben a riport alatta maradt képernyőről ismerős elődeinek, nyakkendős emberek fehér ingben, kicsit ünneplősen nyilatkoztak erről a fontos dologról, a munka csak néma staffázsként szerepelt, de amit mondtak, őszintének hatott. Beleszólnak az emberek a szövetkezet ügyeibe lépten-nyomon, sőt kérlik is

Nemzetközi szimpozionum

Az ENSZ európai gazdasági bizottsága december 7 és 12 között nemzetközi szimpozionumot rendez Varsóban, a technológiai előrejelzés problémáiról. Az értekezletre négytagú magyar delegáció utazott, dr. Nyilas József tanszékvezető egyetemi tanár, a *Közgazdaságtudományi Egyetem* általános -közgazdasági karának dékánja vezetésével.

HÉTKÖZNAPOK

Megint a verebek

Ismét súlyos természeti csapás sújtotta a Széchenyi teret, Nem tájfun, fanyűvő szél, szürke kis természeti csapás. Visszatértek a verebek. Csivitelésüket még a kanyarban idegesen felvisító villamos sem tudja félbeszakítani, s már jóval a havazás előtt fehérre varázsolták a bíróság épülete előtti útszakaszt.

Nem mintha különösebb kifogásom lenne a verebek ellen, hiszen — ahogy egy föbb színben pompázó Kabos-vígjáték is hangsúlyozta — a veréb is madár. Csak nagyon szapora. S bár a becsapós kérdésből már gyerekkorunkban értesülhettünk arról, hogy a veréb egyet se lép egy esztendőben, ugrálni azért tud. Mást is.

Cato a római szenátusban állítólag arról volt híres, hogy minden egyes alkalommal elmondta: Karthagot el kell pusztítani. Meg is történt. Két éve pedig hasonlóképp indított lapunk invázió a verébinvázió ellen, mignem nagy-szabású lövöldözéssel sikerült — akkor az hittük: hosszabb időre — megszüntetni városunk csipogó lakóitól. De hát múlik az idő, s a mozi felé ismét csak nagy kerülővel mehet az ember, mert új, szürke, de nem kevésbé szemtelen verégeneráció nőtt fel híres platánjaink oltalmában. Elnézést kérek az állatbarátoktól: ismét csak azt mondhatom: a verebeket pedig el kell pusztítani.

Tarján térképei

Hosszú ideig csak gödröket, vasoszlópokat és valamiféle színes kartonpapírt lehetett látni az új városrész bejáratainál. Aztán egy derűs napon az is kiderült, hogy olyan kezdeményezés alkalmatosság látvány, amely után régóta sóvárgunk: útikalauznak, építési tájékoztatónak is kiváló térképeket állítottak fel a Tarjánba bevezető utak torkolata mellett. Olyanokat, amelyekről bárki leolvashatja: hogyan jut el, mondjuk, a 105-ös házhoz.

Csupán egy baj van velük: olyan is akad, amely-

ken már most sárfoltok eketelenkednek, s félő, hogy úgy járnak, mint némely, ugyancsak tarjáni, hirdetőtábla, amely elhagyottan dülöngél. Nem tud védekezni a jókedvű hajlítgatók ellen, jó lenne, ha ezek a táblák — ellenállva az időjárás viszonyosságainak — legalább addig kitarthatnának, amíg a most még üres téglalapokkal jelölt, csak tervezett házak is felépülnek. Ehhez azoknak a jóindulata szükséges, akik ott laknak, azokban az épületekben, amelyeket a térkép késznek jelöl.

Veress Miklós

Szegediek Szabadkán

A jó művészetnek rangja van Szeged jugoszláviai testvérvárosában, *Szabadkán* — ez derült ki vasárnap a szabadkai és szegedi képzőművészek első közös kiállításának szabadkai megnyitóján. Nemcsak az jelzi ezt, hogy a jeles alkalomra eljött a belgrádi magyar nagykövetség kulturattasija, *Szarka István*, de az is, hogy a helyi állami és politikai vezetés meg a vajdasági sajtó a legmagasabb szinten képviseltette magát.

A legfontosabb azonban mégis a *tömegérdeklődés* és az a *meleg baráti légkör* volt, amellyel a szabadkai művészetbarátok a kiállítást, illetve a közös tárlatot méltató kettős megnyitót — I. *Jerkovitynak*, a Dolgozó Nép Szocialista Szövetsége Szabadkai Városi Közgyűlése titkárnak és *Urbán Jánosnak*, a Magyar Szabadkai főszerkesztőjének a sza-

badkai művelődési közösség végrehajtó bizottsága alelnökének köszöntő szavait — fogadták.

A közös katalógussal is dokumentált kiállítás — amely *egyedülálló kezdeményezés* kulturális kapcsolataink történetében — jól jelzi, hogy a két város művészeinek barátkozása már *műhelykapcsolatokká* mélyült az elmúlt évek során.

Mind a *Képzőművészeti Találkozó Galériájában* megtartott tárlatnyitón, mind pedig a galéria esti hangversenyén fellépett a Kardos Pál vezényelte szegedi *Bartók-kamarakórus*, amely a szabadkai „Pro Musica” szegedi vendég szereplését viszonozta. Ha azt írjuk, hogy a Bartók-kamarakórus és a szolisták minden képezetlet felülmúlóan rászolgáltak a szabadkai közönség várakozására, akkor is túl szerényen fogalmazunk, hiszen az együttes műsorának minden száma elemi erővel ragadta magával a hallgatóságot. A szolisták — *Veszely Gabriella* és *Faragó Laura* — Schubert-, Liszt- és Ravel-dalok, illetve magyar és csángó népdalok előadásával aratott nagy sikert; *Delley Józsefet* zongoraszólójáért tapsolták hosszan.

A tárlatnyitó közönsége szép előadásban hallhatta *Simai Mihály* két versét.

Varga József

A Magyar Kereskedelmi Kamara közgyűlése

A Magyar Kereskedelmi Kamara hétfőn, az Építő Szakszervezetének székében tartotta közgyűlését. A kamara legfőbb szerve, a közgyűlés, harmadik alkalommal ült össze, s a tanácskozáson több mint 300 tagvállalat képviseltette magát. Jelen volt dr. Timár Mátyás, a Minisztertanács elnökhelyettese, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Vályi Péter pénzügyminiszter, László Andor államtitkár, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, Bacsoni Jenő, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, s a gazdasági élet számos vezető képviselője.

Kallós Ödön, a kamara elnöke beszámolójában ismertette a kamarának a tavaly októberi közgyűlése óta végzett munkáját. Kifejtette: a kamara még 1968 előtt csupán a szorosan veit külkereskedelmi apparátust látta el, addig ma már 308 tagvállalatnak áll rendelkezésére, amelyekhez 700-nál több gazdálkodó egység tartozik. A tagvállalatok zöme termelő üzem, s ezek állítják elő az exportra kerülő termékek több mint 70 százalékát.

A kamara széles tevékenységi kört alakított ki a kül-gazdasági kapcsolatok fejlesztése érdekében. A jelenlegi közgyűlés elsősorban nem a feladatkörök további szélesítésével foglalkozik, hanem azzal, hogyan töltsék meg a kialakult kereteket hasznos tartalommal.

Összkomfort a pusztán

Csongrád megye egyik legkiterjedtebb táján, a cserebökényi pusztaságban, üde színterület jelent a szentesi Termál Tsz új lakótelepe. A közös gazdaság itt eddig húsz takaros házat épített a várostól távoli üzeme-

ség állattenyésztési dolgozóinak. Az összkomfortos: két-szobás, előszobás, fürdőszobás lakások egyenként mintegy kétszáz ezer forintba kerültek, s a benne lakók alig több mint száz forint lakbért fizetnek havonta.

Szabó Iván világa

Most már nemcsak pesti és vásárhelyi, de egy kicsit szegedi is kétszeres Munkácsy-díjas szobrászművésznünk, Szabó Iván. Szegedi, hiszen a Horváth Mihály utcai képtárban most látható önálló kiállításán, meg a Bartók Béla Művelődési Központban elhelyezett Bartók-portréján kívül ide köti az a *vallomás* is, amelyet tegnap, hétfőn este mondott el az említett művelődési központ közönségének, eseményekben gazdag életéről, újtjár kereső, újtját megtaláló művésztéről.

Hogy mihez maradt feltétlenül hű sorsában is, szobrászi munkásságában is Szabó Iván?

Népe szolgálatához, a szerzőkhöz nem köthető alkotások tisztelgetéséhez, szeretetéhez.

Ez a tudatos szenvedély szerveztette vite annak idején a népi kollégiumokat, gyűjtötte, ápolta a népdal-és néptáncok újabb és újabb darabjait, s készítette arra, hogy a szolgabícskákon, pásztorkéseken tisztult motívumokat használja fel munkáinak díszítésére.

Néhány éve már választott anyaga szerint is visszatért a hajdan volt mesterművészek szerszámálmálójához: *fát farag*, mint az erdőn élők, ágakat, derekakat ekesít, mint a hónapról hónapra magukra maradtak...

„Az én világom” című, Laczó Katalin szerkesztette, mind rangosabb, mind nép-szerűbb sorozat „soros” szereplőjeként életének, munkásságának ezeket a meghatározóit mondta el Szabó Iván D. *Fehér Zsuzsa* művésztörténész kérdéseire feleelve, s *Béres Ferenc* népdal-énekes meg *Berek Kati* szín-művész is arról a tiszta világról vallott dalban és versben, amely a faragott, metszett szobrok illyentelendő születését meghatározta.

Szép, őszinte estén mutatkozott be Szabó Iván a szegedieknek, akik — a tapsokból ítélve — nemcsak művészként, de most már *emberként* is illő módon tisztelik a kigyókat, lovakat, madarakat fábametszőjét, vésőjét, faragóját...

A. E.

F. D.